ABDULLAH BİN AHMED ABDÂN AHVÂZÎ

Hadîs âlimi. Yüzbin hadîs-i şerîfi ezberden bilirdi. Herkesin, bilmediklerini sormak için ziyâretine geldikleri bir âlimdi. Künyesi, Ebû Muhammed olup, asıl ismi Abdullah bin Ahmed bin Mûsâ bin Ziyâd'dır. Ahvâzî ve Civâlîkî nisbetleri verildi. Abdân lakabıyla meşhûr oldu. Civâlîk'de doğdu ve 306 (m. 919) senesinin sonlarında vefât etti.

Küçük, yaşta ilim tahsiline başlayan Abdân el-Ahvâzî; Ebû Kâmil Cidarî, Muhammed bin Bekkâr bin Reyyân, Sehl bin Osman Askerî, Hişâm bin Ammâr, Halîfe bin Hayyât, İbn-i Ebî Şeybe ve onların devrinde yaşayan âlimlerden ders aldı. Hadîs-i şerîf öğrenmek için, birçok şehri dolaştı. Pekçok hadîs âliminden hadîs-i şerîf rivâyet etti. Basralı muhaddislerden olan Eyyûb'den hadîs almak için oraya onsekiz defa gitti.

İmâm-ı Zehebî'nin hadîs ilminde "sadûk" olduğunu bildirdiği Abdân el-Ahvâzî, dünyâ malına ehemmiyet vermez, Allahü teâlâ için çalışır, O'nun dînine hizmet için yaşardı.

Ömrünü, ilim tahsil edip öğrendiklerini insanlara öğretmek ve ibâdet etmekle geçiren Ebû Muhammed Abdân el-Ahvâzî'den İbn-i Kani', Hamza Ken'ânî, Ebû Kâsım Taberî, Ebû Bekr İsmâilî, Ebû Amr bin Hamdân, Ebû Bekr bin Mukrî ve daha pekçok âlim ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etti.

Ebû Ali Nişâbûrî "Ben hadîs ilminde dört imâm gördüm. Bunlardan üçü; İbrâhîm bin Ebî Tâlib, Abdân el-Ahvâzî, Ebû Abdurrahmân Nesâî'dir. Bunlardan Abdan, yüzbin hadîs-i şerîf ezberlemişti" diyerek, onun ilminin üstünlüğünü anlatmaktadır.

Birçok eser yazmış olmakla beraber bu büyük zâtın bilinen tek eseri, hadîsle ilgili "el-Fevâid" adlı kitabıdır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 688

2) Mu'cem-ül-müellifîn cild-6, sh. 32

3) El-A'lâm cild-4, sh. 65